

Goud roem citrus

Van Claire Vaye Watkins
verscheen eerder bij De Arbeiderspers:

Battleborn

Claire Vaye Watkins
Goud roem citrus
Roman

Vertaald door Gerda Baardman,
Arjaan en Thijs van Nimwegen

Uitgeverij De Arbeiderspers

Amsterdam · Antwerpen

VOOR D.A.P.

Copyright © 2015 Claire Vaye Watkins
Copyright Nederlandse vertaling © 2015 Gerda Baardman,
Arjaan van Nimwegen en Thijs van Nimwegen/
bv Uitgeverij De Arbeiderspers, Amsterdam
Oorspronkelijke titel: *Gold Fame Citrus*
Oorspronkelijke uitgave: Riverhead Books, imprint
van Penguin Random House, New York

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie,
microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van bv Uitgeverij De Arbeiderspers,
Amsterdam. *No part of this book may be reproduced in
any form, by print, photoprint, microfilm or any other
means, without written permission from bv Uitgeverij
De Arbeiderspers, Amsterdam.*

Omslagontwerp: Bloemendaal & Dekkers
Omslagillustratie: Getty Images/DAJ
Illustraties binnenwerk: Lauren Kolm

ISBN 978 90 295 0392 1 / NUR 302

www.arbeiderspers.nl

BOEK EEN

Daar heb je het. Alsjeblieft.

– WILLIAM MULHOLLAND

De prairiehond de bibliotheek in stiften was een vergissing geweest. Dat wist Luz Dunn nu, maar het was lang geleden dat ze een levend wezentje had gezien en ze was geschrokken van het beest. Ze was tegen het middaguur wakker geworden na een droom over een groots plan dat ze wilde gaan uitvoeren: ze zou alle jurken die er in het huis waren gaan passen. Ze hingen als een verenkleed in de kleerkast in de grote slaapkamer, in de verrukkelijkste kleuren, stuk voor stuk onvoorstelbaar duur – stel je de andere eens voor, die de B-actrice had meegenomen! In haar droom had Luz alle jurken tegelijk aangehad, haar borsten overladen met bergkristallen en gehuld in zilverpoeder, haar kont bezet met koperen paadjes van pailletten, geplooid satijnen pluimen waaierden uit vanaf haar heupen, crèmekleurig banketbakkerstule zweefde als gesponnen suiker rond haar voeten. Natuurlijk voltrokken de dingen in de levenloze wereld der wakenden zich een voor een.

Het was belangrijk om een project te hebben, zei Ray, hoe onnozel het ook was. De Santa Ana-wind joeg nu door de canyon en voerde zijn onzichtbare gekmakende deeltjes mee, en Ray zei dat ze moest zorgen dat haar handen bezig bleven. Ze moest niet zo veel slapen. Ray had projecten als het uitgraven van het schijtgat en benzine overhevelen uit de achtergelaten luxeauto's overal in de canyon.

Gisteren had Luz als project gehad: Ray een cadeautje geven: zichzelf, als een bonbon ingepakt in een bontjas die ze uit een van de grotachtige gangkasten had opgegraven, al was ze niet zo donker als chocola. Ze was geroosterd onder het bont, haar bovenlip zat al onder de bibberende zweetpareltjes toen ze de eeuwig stralende, eeuwig blakende, eeuwig walmende zon in knalde in de achtertuin, waar Ray aan het werk was. Zon aller zonnen. Droogte aller droogten. Zo waren hun dagen nu, Luz en Ray en de genadeloze zon hoog in de canyon, een familie van licht in dit landhuis op een richel in de berghelling met een brug als oprijlaan. Luz had de aanstellerige bontmantel in het stof laten vallen en was tot etenstijd naakt gaan dutten op een ligstoel, hard van de zon, onder de takken van een bladerloze wingerd. De ene keer dat Ray naar haar toe kwam en zijn hand tussen haar knieën liet glijden had ze gekreund: te warm voor seks. De bontjas lag nog achter haar in een hoop, een beeldhouwwerk van mislukking.

Dit was een beter project, beaamde ze, en ze stond te draaien voor de staande spiegel in een perzikkleurig zijden hemdjurkje, dat zelfs op haar groezelige huid leuk stond. In de kast hing een handgeweven poncho in oranje en goud, volmaakt passend bij het jurkje, alleen betekende wol zelfmoord. Dan maar een Hermès-sjaal – nee, een delicaat tennisarmbandje, al had ze wat moeite met het minuscule gespje. Als dauwdruppels rondom haar flinterdunne pols, zo zouden de fotografen het hebben gezegd. Maar bijna iedereen was nu mager. Luz stapte uit het jurkje en wurmde zich in een lange, strakke, kobaltblauwe zeemeerminnenjurk vol kraaltjes. Hij was schitterend en hij stond haar schitterend, zelfs met haar ongewassen haar, haar uitpuilende ogen en borstelige wenkbrauwen, en die tanden die uit haar mond vooruitstaken

alsof ze de weg vrijmaakten, die twee voortanden met een tandvleeskloof ertussen, die haar dwong haar dunne bovenlip op haar dikke onderlip te plakken, ook als ze alleen was, zelfs nu ze rondzwierde en de bungelende kralen zachtjes *klik klik klik* deden. Ze zag er vloeibaar uit en ze wilde het Ray laten zien.

Luz stommelde de open trap zonder leuning af in de avondjurk, met rubberen overschoenen en een veren hoofdtooi, aan elke vinger en om één pols glitterende prullen. Onder aan de trap verstarde ze. Aan de overkant van de hal staarde het naar haar, het bruine, kraalogige knaagdier. Het stond op zijn achterpoten. Het snoof de lucht op. Zijn soepele klauwtjes waren met iets bezig. Lief, eigenlijk. Alleen liet het zijn kop zakken en kwam het misschien op haar af. Luz raakte in paniek, gilte en deelde een schop uit, een forse uithaal in slow motion, onverwacht sierlijk en krachtig, een al lang weggezakte reflex uit haar jeugdvoetbaldagen, herrezen vanuit het kunsthars van haar quad-schoenen.

Die schoenen waren een oude mop. Net als paraplu's, regenjassen, goten en regenpijpen, ruitenwissers. Ze zou hier haar hele leven lang geen overschoenen nodig hebben, zo weinig regen viel hier. Maar God zij dank had ze die dingen, want anders had dat knaagdier haar blote voeten met zijn klauwtjes kunnen openrijten in plaats van door de deuropening de bibliotheek in te zeilen met een *skrie*. Een gruwelijk geluid, dat *skrie*, en in haar afgrijzen ramde Luz de lichthouten deur zo hard dicht dat hij schudde in het kozijn. Een instinctieve wreedheid waarvoor ze uren later moest boeten, want nu werd ze geteisterd door hevige verveling en de weemoed als je een uitstekend boek uit hebt – een biografie van John Wesley Powell – en niks nieuws hebt om te lezen.

De vraag was nu of ze Ray zou storen – die in de tuin een halfpipe aan het timmeren was van het multiplex dat ze hadden gesloopt van de ramen en deuren in het ultramoderne château van de B-actrice – of de prairiehondkwastie zelf afhandelen. *Skrie*, zei het beest. Ze liep het balkon op en riep naar haar geliefde beneden.

Ray keek met half toegeknepen ogen naar haar op en floot. 'Ziet er lekker uit, meissie.'

Luz was haar zeemeerminnenuitmonstering vergeten, en het complimentje gaf haar een aangenaam steekje. 'Lukt het een beetje?' riep ze.

'Wat een ellende,' zei hij hoofdschuddend. 'Tien miljoen lege zwembaden in deze stad en dan hebben wij deze.'

De ellende strekte zich uit naast zijn halfpipe in wording: het allang leeggepompte zwembad van de actrice, geen gladde betonnen wanden maar chic muurwerk van zwarte rivierkeien, niet gevormd als een uitgeschept bekken maar als een doos. Scherpe randen en rechte hoeken. Gegarandeerd onverwoestbaar. Zonde, had Ray alleen maar gezegd toen hij er voor het eerst bij knielde en eraan voelde, al waren zijn ogen veranderd in twee van die gladde, afgeronde niervormige zwembaden in de Valley. Ray had in de Eeuwige Oorlog gevochten – hij was een held, al wilde hij dat woord niet horen – en hij kwam weleens ergens.

Hier, bloot bovenlijf, vel over been, perste hij zijn knieën tegen een plaat multiplex. Zijn loshangende haar werd lang, vol klitten, krullend tot op zijn schouders. Op de bodem van het lege zwembad lagen wat slierten verdroogd slijm, erwtengroen en koperachtig. Haar knippen, dacht Luz. Het project voor morgen.

Ze bleef een tijdje kijken naar zijn werk, leunend op het balkonhek, net als de actrice misschien zou doen. Het

was onmogelijk om origineel en geïnspireerd te zijn nu ze zo leefde, in feite als de geest van een andere vrouw. Ray kon de actrice ontmantelen, versplinteren, in stukken hakken en met haar beenderen iets bouwen, maar Luz kwijnde weg onder haar. Ze hadden in alles dezelfde maten.

Toen Ray had gezegd *hoog in de canyon*, had Luz zuilenportieken en kandelabers gezien, ambachtelijk tegelwerk, een functionerend bad met een dolfijnvormige kraan met turquoise patina en bijpassende handvatten als zeesterren, vogelnesten in kroonluchters, bougainville die over marmeren zuilen kroop en omlaag rankte van die sierlijke consoles die villamuren hadden – hoe heetten die consoles ook weer? Maar het huis dat ze aantroffen was blokkerig en bestond voornamelijk uit ramen. Enkel leisteek en berken meubelplaat, deuren die niet openzwaaiden maar schoven, een stijl die geen zuilen verdroeg. Wat er nog was aan wijnranken, was dood. Qua planten was er alleen het verdroogde slijm in het zwembad en de aangevreten, bladerloze wingerd en spichtige dingen die zich tussen de planken door wrongen, te verwilderd om dood te gaan.

Beneden haar deed Rays hamer *wap wap wap*.

Kraagstenen heetten die dingen, en die waren er niet.

Waar verschanste het wild zich tegen het geblakerde heuvelland? Waar was het vogelgezag dat ze zichzelf beloofd had? In plaats daarvan: schorpioenen die uit de leidingen kropen, een paar gemummificeerde kikkers in de waterloze fontein, het karkas van een coyote, dor als gevlochten riet, in het ravijn. En jawel, een schorpioen bezat een zekere wijsheid, maar ze smachtte naar charismatische fauna. 'Door zulke gedachten zijn we hier beland,' zei Ray terecht.

De natuur had geweigerd zich aan hen te presenteren. Water, groen, het zoogdierlijke, het tropische, subtropische, het bladerrijke, grasgroene, de godvergeten citrusvruchten, dat alles was hun ontzegd, al zo lang ontzegd dat het elke dag, bij elk project, steeds onmogelijker werd je de tijd voor te stellen dat het hun niet ontzegd was. Het vooruitzicht dat Moeder Natuur haar benen zou spreiden en Los Angeles weer zou uitnodigen in haar rijpheid verdampde elke dag meer, net als de schijven glinsterend water in de laatste reservoirs onder aan de heuvels, bewaakt door de National Guard.

Toch smachtte Luz naar dierlijk leven, ze liet ramen en deuren dag en nacht uitnodigend openstaan, zelfs als Ray klaagde over het stof, zelfs als hij haar waarschuwde dat de Santa Ana-wind haar gek zou maken. Misschien was dat wel zo, want dat stuk ongedierte scharrelde nog steeds in haar hoofd rond. Eindelijk was er dan een dapper schepsel contact komen zoeken in het huis dat niet van hen was – het was van niemand! – en wat deed ze? Ze had het beestje in zijn maag getrapt en opgesloten.

De lucht dampig en okerkleurig van de rook. Malibu stond in brand en Luz' oude appartement ook. Teken klampen zich vast aan het dode gras. Zand tussen de lakens en in haar oksels en haar bilspleet. Springende beestjes nestelen zich in het matras, des te irriteranter omdat ze zich die vermoedelijk inbeeldde. Een verwoeste hemel, deze ontlauwerde canyon.

Luz had gelezen dat ze vroeger branden bestreden met enorme bakken die onder helikopters hingen, die vulden ze uit een meer en dan stortten ze het water op het vuur. In die tijd was de hemel een gekkenhuis: bureaucraten spanden onzichtbare parachutes van spuitbusgassen over de dalen, ingenieurs legden buizen aan om de regen op te

vangen voordat die verdampte, wetenschappelijk onderzoek blies de hemel op. Tijdens een vroeg canyonproject waren Luz en Ray eens de berg op geklommen die, gruwelijk genoeg, Lookout heette, en stuitten ze op een afgedankte regenmachine, zo'n wonderding, zo groot als een schuur, die chemische kristallen in de atmosfeer zou moeten spuwen die voor vocht moesten zorgen. Een andere keer zwierven ze over een bergrug en picknickten ze boven zo'n kleurloze archipel van lege en bijna lege reservoirs die overal in de stad verspreid stonden. Ze aten crackers met rantsoencola en vertelden verhalen over de bergen, het dal, de canyon en het strand. Het hele puinlandschap. Omdat ze hadden gezworen nooit over het verdwenen water te praten, praatten ze maar over aarde die bewoog als water. Ray vertelde over rotsblokken die tegen elkaar kletterden in het ravijn, een enorme slak van keien die door de canyon stroomde. Geologen hadden het over slakken en Luz keek altijd uit naar de volmaakte slak, traag, vormeloos en donker, die alle holten vulde, alle hindernissen uit de weg ruimde. Die het aangetaste stroombed schoon schraapte.

Ray trok vaak de bergrug op met zijn notitieboekje in zijn zak, maar Luz was er niet meer terug geweest. Sommige dingen kon ze niet aan, zoals de deur opendoen van een zelden gebruikte bibliotheek met langs de muren biografieën van Francis Newlands en Abraham Lincoln en Lewis en Clark en Sacajawea en William Mulholland en John Muir (die ze had willen lezen) en het knagende zoogdiertje daarbinnen vangen.

Ze ging weer naar de kleerkast van de B-actrice, gooide een paar nooit gedragen espadrilles uit hun doos en liep met de lege doos de tuin in. 'Ik geloof dat er een prairiehond in de bibliotheek zit,' zei ze tegen Ray.

Ray hield op met timmeren. 'Een prairiehond.'

Luz knikte.

'Hoe komt hij daar?'

'Geen idee.'

'Heb jij hem daar opgesloten?'

'Min of meer.'

'Wanneer?'

'Kun jij hem eruit krijgen?'

'Laat hem maar,' zei hij, en hij richtte zich weer op het geraamte van de halfpipe. Ray was geen lezer. Vroeger las hij elke morgen de krant, maar nu er geen kranten meer waren zei hij dat hij al dat gedoe van lezen en schrijven wel had gehad, hoewel Luz de geheime gedichten in zijn notitieboek gelezen had.

'Dat is... onmenselijk,' zei ze en ze reikte hem de doos aan. 'Bovendien zit hij vast alles onder te schijten.'

Hij zuchtte, gespte zijn gereedschapsgordel los – van een lang geleden gestorven klusser – pakte de schoendoos aan en beende het huis in. Zij ging achter hem aan. Voor de bibliotheekdeur bleef hij staan. 'Hoe groot was hij?'

'Als een football? Volgens mij was hij hondsdol,' loog ze. Ze begon zichzelf belachelijk te vinden.

Hij schoof de deur van de bibliotheek achter zich dicht. Luz luisterde. De canyon was heet en stil en het huis ook. Toen klonk er een hevig kabaal uit de bibliotheek. Ray zei: Godverdomme. Hij zei: Jezus.

Hij dook op als een wildeman die opkomt in een toneelstuk, geërgerd, en ramde de deur achter zich dicht.

'Waar is de doos?' vroeg Luz. Ray hief een sussende hand op en stapte vanuit de hal de grotachtige woonkamer binnen. Luz volgde hem. Een minuut lang ijsbeerde hij als een gek rond tot hij de beroete zwarte pook bij de

haard greep en weer de bibliotheek in liep.

Luz ging op de tweede traptree zitten wachten. Meer kabaal, een klap, het piepen van een bureaustoel die over de kale betonnen vloer geschoven werd. Vloeken, nog meer vloeken. Dan stilte. Ze wilde de deur opendoen maar deed het niet.

‘Heb je hem?’ riep ze ten slotte.

De deur gleed open op een kier en Rays stak zijn rode, zweterige hoofd naar buiten. ‘Ik zou maar niet kijken.’

Luz legde haar gezicht in de kom van haar handen, tilde het toen meteen weer op. Ze snakke naar adem. Ray stond voor haar. Aan het eind van de opgeheven pook zat het sidderende lijf van de prairiehond gestoken. Zijn bek stond open en zijn voorpoten verkrampten een, twee keer. Ray snelde naar buiten.

Luz stond op, misselijk en verhit. Ze zweefde boven zichzelf en merkte dat ze een van die momenten mee maakte waarop ze er weer aan herinnerd werd dat Ray – haar Ray – als onderdeel van zijn roeping mensen gedood had.

Ze draaide zich om en strompelde de trap op. Ze wilde er niet bij zijn als hij terugkwam. Halverwege struikelde ze. De zwevende treden maakten haar altijd zenuwachtig en nu woedend. Ze schopte de loodzware overschoenen van haar voeten met enige moeite de woonkamer in, strompelde blootsvoets naar de verduisterde slaapkamer, pelde de opeens schurende zeemeerminnenjurk af, klom in het enorme, onopgemaakte bed en begon in dat zand- rige nest te huilen.

Ze hilde even om het schepsel en daarna een hele tijd om iedereen die ze was geweest, in omgekeerde volgorde. Eerst om Luz Dunn, die als geweldige minnaar en beste vriend een moordenaar had die dat misschien altijd zou

blijven, toen om Luz Cortez, middelmatig fotomodel, verwend en daarna afgedankt. Volwassen gemaakt op haar veertiende, idee van haar vader, hij had erop gehoopt, afgesneden van hem en van de wet op de kinderarbeid. En ten slotte hilde ze met grote voldoening om Baby Dunn. Het gezicht van vage en hoe dan ook gebroken beloften, geboren aan de vooravond van een symbolische en controversiële, grensverleggende ceremonie, ter wereld gebracht in de opengelaten stukken van een toespraak, geschreven voor een lang vergeten senator:

Het gouden prinsesje van Milieubehoud presenteerde zich vanmorgen om 19 minuten over acht in het UCLA Medisch Centrum als dochter van de heer en mevrouw Dunn uit San Bernardino, Californië. Het meisje, achtenhalf pond zwaar, is geadopteerd door het Bureau voor Milieubehoud, dat vandaag begonnen is aan een heroïsche onderneming: het Californisch Aquaduct zal honderd maal uitgebreider worden, zodat Baby Dunn en alle kinderen die vandaag en hierna geboren worden een veiliger, welvarender en vruchtbaarder toekomst zullen erven dan de onze. Vandaag verleggen we grenzen, zodat er voor Baby Dunn en haar kinderen zoet water zal zijn om te drinken, te irrigeren en in te spelen...

Baby Dunn, geboren met een gouden spa in haar hand, geadopteerd en opgeëist door Milieubeheer en zijn vijanden, wier mijlpalen verkondigd werden in persberichten, wier leven letterlijk en symbolisch in krantenkoppen werd geschreven, wier babyboek er niet uitzag door alle krantenknipsels:

GOUVERNEUR TEKENT
VOLKSGEZONDHEIDSBESLUIT 4579;
ALLE ZWEMBADEN IN CALIFORNIË DIENEN
TE WORDEN LEEGGEPOMPT VOORDAT BABY DUNN
OUD GENOEG IS OM ZWEMLES TE KRIJGEN.

BABY DUNN VANDAAG NAAR KLEUTERSCHOOL
ZONDER GRASVELD OM OP TE SPELEN.

LAATSTE AGRARISCH BEDRIJF IN DE CENTRAL
VALLEY OPGEHEVEN WEGENS VERZILTING: BABY
DUNN (18) ZAL NOOIT MEER CALIFORNISCHE
LANDBOUWPRODUCTEN PROEVEN.

HYDROLOGEN BERKELEY: ZONDER EVACUATIE
STERFT BABY DUNN VAN DORST OP HAAR 24STE.

Luz was nu vijftientig en zat in haar maag met wat erachter kon hebben gezeten. Waren haar ouders betaald? Was haar ambassadeurschap van tevoren beraamd of op het laatste moment gearrangeerd? Had er een stagiair van de gouverneur in de kraamkliniek op de loer gelegen? Een of andere krachtdadige wereldverbeteraar van een topuniversiteit die met opnameapparatuur in zijn jaszak de wachtkamers afstruinde op zoek naar fotogenieke en welbespraakte aanstaande ouders? Wat zal die jonge sluipschutter verrukt geweest zijn toen hij Luz' vader vond, lange Duitse tanden, predikant en handelsreiziger, bezielde door de geest om bij de Rotary Club te gaan, om elke ochtend om zes uur de sportschool te bezoeken, om zijn oogappel te laten opdraven bij talentenshows van de kerk en om met financiële steun van zijn vrouw uitstekende haartransplantaties te laten uitvoeren. Billy Dunn

zal niet in de verloskamer zijn geweest, absoluut niet. Niks voor hem om mee te maken hoe het vrouwenlijf van zijn echtgenote die bestraffing onderging. Zijn temperament stond hem niet toe iets te erkennen wat te maken had met baarmoeders, vagina's, menstruaties, menopauzes, geslachtsrijpheid. Niet daar, op de geboortedag van zijn enige kind, en later niet, toen Luz' moeder dood was en Luz stakerig uitgroeide en paars en modderig bruin begon te bloeden, toen hij had kunnen uitleggen wat er met haar aan de hand was en wat ze moest doen, toen hij, zoals elke man, had kunnen zeggen wat haar te wachten stond. Maar dat deed hij niet, en dus had ze maar een geruite theedoek uit de keuken gepikt en die met de kartelschaar die haar moeder voor haar plakboeken gebruikte in stroken geknipt – de stroken hadden dezelfde kartelrandjes als de knipsels in haar babyboek – en die stroken had ze tussen haar schaamlippen gepropt. Nee, ze had het van de andere meiden moeten leren, en vaak van de fotografen.

Luz, had Billy Dunn gezegd, is het kruis dat ik moet dragen.

Daar was ze telkens weer op gestrand: haar vader, een vrome kletskaus, zenuwachtig misschien, die in de ziekenhuiswachtkamer benaderd werd door de loopjongen van een politicus. Hij noemde haar naam, rijmend op *fuzz*, voordat haar moeder, die in de richting van Guadalajara dacht, had kunnen ingrijpen. Puur toeval dat ze het godinnengezicht was geworden van een land dat zelfs voor haar geboorte al zwaar onder de verkrachting leed. Baby Dunn.

Rantsoeneringstijd kwam en ging; Luz hoorde het piepen van de handpomp en Ray beneden, die zijn jerrycan en die van haar vulde. Ze bleef een hele tijd in bed liggen, snotterig en klam, starend naar de donkere gesloten gor-

dijnen en de kleren die ze overal in de kamer op hoopjes had gegooid, als de miljoenen gaten in al de pokdalige hellingen van de canyon, stuk voor stuk met een zanderig heuveltje ervoor. Ze had gedacht dat het gangen van grondeekhoorns waren, maar ze wist nu dat het slangenholen waren. Zoogdieren waren er niet meer. LA was reptielengebied geworden, oerland. Haar vader had er vast wel een Bijbeltekst over kunnen citeren.

Na een tijd kwam Ray de slaapkamer binnen en zette een glas lauwwater op haar nachtkastje. Hij bleef staan, zwiëgend, en Luz vroeg: 'Kun je John Muir voor me halen?'

'Tuurlijk.' Hij liep de kamer uit, kwam terug en legde het boek op het nachtkastje, naast haar nog volle glas. Hij ging op zijn kant van het bed zitten en boog zich voorover om haar zachtjes aan te raken.

'Zeg iets,' zei ze. 'Vrolijk me op.'

'Ik hou van je?'

'Dat niet.'

Hij gaf haar het glas aan. 'Drink.'

Ze deed het.

Hij deed zijn best. 'Ik denk dat het een goffer was. Geen prairiehond.'

Daar knapte ze toch iets van op. Ze draaide zich om en keek hem aan. 'Wat heb je ermee gedaan?'

Ray beet op zijn wang. 'In het ravijn gegooid. Ik kan hem wel beneden gaan ophalen, als je wilt.'

'Nee,' zei ze. Ze had het beestje graag netjes willen begraven – als project – maar ze wist zeker dat als Ray in het ravijn zou afdalen, hij niet meer terug zou komen.

'Kom hier,' zei Ray, en hij hees Luz, naakt en in foetushouding, op zijn schoot. Hij stak haar vingers een voor een in zijn mond en zoog de ringen van de actrice eraf. Hij trok de veren hoofdtooi los en begon haar haar in en uit el-

kaar te friemelen met zijn vingers, heerlijk vond ze dat. 'Het is zaterdag,' zei hij.

'Wist ik niet.'

'We kunnen morgen naar de regendans gaan. Bessen zien te vinden.'

Ze snoof wat snot op. 'Echt?'

'Waarom niet?'

Ze lachten. Ray zei: 'Kom', en hij droeg Luz van het bed de grote badkamer in. Hij hield haar hand vast toen ze naakt in het lege bad stapte, een keramisch designbekken midden in de ruimte, zo wit als een eerste tandje. Ray ging naar beneden en kwam terug met zijn jerrycan. Hij maakte een handdoek nat aan de tuit van de jerrycan en waste haar overal. Toen hij klaar was liet hij haar in het bad liggen. 'Daar blijven,' zei hij voor hij de deur sloot. Ze bleef achter in het donker, frummelend aan de armband van de actrice; de diamanten hadden zowaar wat licht gevonden om in te glinsteren. Toen Ray haar eindelijk weer kwam halen, tilde hij haar over zijn schouder en liet haar op het bed neerploffen, en pas toen ze haar blote benen tussen de lakens stak, merkte ze dat de slopen, het dekbed en de lakens glad waren. Hij had het niet aflatende zand eraf geveegd.

De zon was onder en de balkondeuren stonden open; ze stelde zich voor hoe een ongeloofwaardige zeebries in hun richting waaide. Morgen zouden ze bessen eten. Ze lagen naast elkaar, stil en gelukkig, meer dan waar iemand hier recht op had. Ze wist dat Ray in slaap was toen het schokken, jammeren en woelen begon, de barricade tegen nachtmerries die hij zich nooit herinnerde. Ze sloeg haar armen om hem heen en keek naar het bloedrode kloppende schijnsel in het oosten, waar de laatste chaparral explodeerde.

Luz was zwaar in de lorum, zelfs naar haar eigen ruime maatstaven. Dat bedacht ze terwijl de zon aller zonnen in de Stille Oceaan droop en ze blootsvoets midden in een kring van trommen stond te zwaaien met een tamboerijn, gemaakt van een Reebok-schoenendoos met rammelen-de kerstversiering erin, en schudde met wat ze aan tietten had. Luz was geen danseres, nooit geweest. Maar dit ritme was olifanterig en eenvoudig als zuigende kleppen in je lichaam – een nivellerend deuntje. Ze kronkelde en stamp-te met haar blote voeten in het ingedroogde slib van het kanaal. Een kort moment was ze bezorgd om Ray, toen liet ze het los. Hij was zich vast wel bewust van haar toestand, zo was hij. Hij stond waarschijnlijk aan de rand van de kring naar haar te kijken, lurkend van de zelfgebrouwen zoutwaterslobber die zij de hele dag al had gezopen.

En waarom zou ze niet zuipen? Ze hadden de uitbundi-ge grasgroene Karmann-Ghia van de actrice georgani-seerd – Ray noemde hem de Meloen – en waren vanuit hun canyon afgedaald naar de uitgedroogde stad, naar de regendans, een gratis feestje van *burners* en straatslijpers die jankten en rondsprongen in de droge kanalen van Venice Beach, en muziek lieten opstijgen vanuit de betonen worm van slib en graffiti en versnipperd afval die zich in vier bochten tussen de tuttige bungalows door slingerde. Ze hadden hun kamp opgeslagen in de schaduw van een voetgangersbrug waar de witte reling van afgesloopt

was, en Ray had zich voorzien van een kruik slobber en een zak amandelen en zes knoflooktenen, die de dealer Gilroy-knoflook noemde, al groeide er al een decennium niks meer in Gilroy. Een vrolijke dag, feesten en beesten, want in Los Angeles had geld nog betekenis, zelfs in de chaos van de regendans en – verdomme! – Luz *Cortez* had als fotomodel onder de meisjesnaam van haar moeder genoeg verdiend, tot haar modellenbureau naar de gore nevels van New York vluchtte en zij te oud was om zich te laten smeken mee te gaan.

Dus ga mee op de *vibe*, *sister*. Shaken maar. Zit niet te flippen dat ook geld uiteindelijk niets meer zal betekenen. Raak niet verbitterd over wat je voor dat geld hebt moeten doen, de UV-flitsen die je ogen tot tijdelijke blindheid verschroelden, het loon dat werd ingehouden voor de tijd dat je bij Spoedeisende Hulp zat, of de oude mannen die in je dijen knepen, je dikke chicana-kont, het mollige meisjesvlees van je oksels, de vingers die ze in je staken, een keer zelfs een viltstift. Ja, je bent in Parijs en Milaan en Londen en weet ik veel waar geweest en je herinnert je er niks van. Maar zwelg niet in het negatieve, al was je altijd te kwabbig, te klein, te behaard, te oud, te Mexicaans. Kont te plat, tieten te slap, tepels te groot – net schotel-tjes, zei er één. Niet die oude riedel van ‘doe je bloesje uit’ en ‘draai je om, lieverd,’ en ‘vooroverbuigen’ en ‘stop dat ding in je mond, schat, je weet er wel raad mee’. Geen sarcasme, ook al was je pas veertien en wist je nergens raad mee, je had het nog nooit gedaan, zelfs nooit een jongen gekust. Wakker het niet aan, die honger, die honger, die honger. Ga niet denken dat alles voor niks geweest is.

Niet denken. Dansen.

Zwier! Zwier!

Want godallemachtig, geld was nog steeds *geld*, en was

dat niet iets om te vieren? Voorlopig kon je met voldoende geld aan verse landbouwproducten komen, en vlees en zuivel, ook al was wat ze kaas noemden lichtgevend spul in een pot, en al was de vis meestal giftig en stinkend, de biefstuk grijs, de appels aangetast, zelfs tijdens wat vroeger het appelseizoen was, en de peren niet te eten, ook niet als je extra betaalde voor Bartletts uit Amish-boomgaarden. Harde, zure aardbeien en bramen vol zand. Slappe wortelen, askleurige spinazie, gebarsten olijven, gebutste mango's voor honderd dollar, melige sinaasappels, verschrompelde citroenen, gistende mandarijnen, frambozen met vergaste bladluizen in hun hart, een avocado met een kruimelige, grijsbruine binnenkant waar je een keer om hebt moeten janken.

Het ritme werd krankzinnig en Luz zeeg neer op de zoutkorst.

Draaiërig stond ze op en huppelde stijlvol door het gezelschap, de kanaaloever op, het gladde, hellende betonnen vlak onder de voetgangersbrug waar ze Ray het laatst gezien had.

En daar was hij nog, hij bewaakte hun kampement, de kruik met slobber in de ene hand en de sandalen met edelstenen van de actrice in de andere. Ze had last gehad van de hielbandjes, wist Luz nu weer.

'Ik ben ladderzat,' zei ze, en ze wreef haar voorhoofd langs zijn warme biceps.

'Weet ik,' zei hij.

'En ik heb dorst.'

Ray knielde en zette de kruik tussen zijn voeten op de betonnen helling. Hij nam een van Luz' vuile voeten in zijn hand en trok haar ene schoen aan, daarna de andere. Luz wankelde en hield zich overeind aan zijn mooie brede rug. Toen hij klaar was, groef Ray een rantsoencola op uit

zijn rugzak, de enige drank waarvan iedereen meer dan genoeg had. Het spul was warm, zonder prik en stroperig – gedoneerd omdat er iets mis was met de samenstelling, zo werd beweerd. Maar het was nat, en dat alleen was al een reden om van hem te houden.

Ze ging zitten drinken en Ray stond op – hij hield niet zo van zitten – en keek op zijn lijst. Rays notitieblokje, gegapt uit een winkel, was er zo een als journalisten vroeger gebruikten, met een spiraal aan de bovenkant, en dus had hij aan zijn gele potloodstompje moeten likken voordat hij erin ging schrijven, het stompje dat hij had geslepen met de Leatherman die hij op zak had.

Luz snuffelde als het even kon in Rays notitieboekje, bekeek vluchtig zijn geheime gedichten en skatepark-ontwerpen en lijsten. Ray was een lijstjesmaker. Hij kon geen dag zonder lijstje; Luz had nooit van haar leven een lijstje gemaakt – dat was hun dingetje. Zijn lijstjes meldden:

- *lucifers*
- *crackers*
- *L*
- *water*

Of:

- *schijtgat*
- *garagedeur*
- *L*
- *water*

Of:

- *kaarsen*
- *alcohol*
- *pinda's*